

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.VI.20.187/2017/12.

A tanács tagjai: . Kollár Márta a tanács elnöke
 . Kocsis Ottilia előadó bíró
 . Varga Edit bíró

A felperes:

Az alperes:

Az alperes képviselője: . Péteri-Sipos Ágnes ügyvéd

A per tárgya: kölcsön visszafizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Törvényszék
5.Pf.20.396/2016/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Járásbíróság
10.P.21.957/2014/11.

Rendelkező rész

- A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.
- Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 554.600. (ötszázötvennégyezer-hatszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2009 elején 4.000.000 forint, májusban 4.300.000 forint kölcsönt nyújtott az alperesnek, a szerződést 2009. május 13-án ügyvéd által szerkesztett és ellenjegyzett okiratba foglalták. Az alperes 8.305.000 forint kamatmentes kölcsön megfizetését 2009.

szeptember 15-ig vállalta, melyből 2009. július 24-én 400.000 forintot teljesített. Az alperes jogellenes fenyegetésre alapított, a kölcsönszerződés érvénytelensége és annak megállapítása iránti keresetét, hogy a kölcsön összege 2.359.000 forint volt, a R. Városi Bíróság előtt 11.P.21.663/2009. szám alatt indult perben a Bíróság 4.Pf.20.483/2011/11. számú jogerős ítélete elutasította, a Kúria Pfv.VI.20.355/2012/5. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A B. Városi Bíróság előtt 14.B.365/2010. szám alatt indult eljárásban a Törvényszék 14.Bf.609/2011/6. jogerős ítélete a felperes bűnösségét állapította meg önbíráskodás büntettének és testi sértés vétségének kísérletében.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

- [2] A felperes a keresetében az alperest 7.905.000 forint kölcsön és 2009. szeptember 16-tól szerződés szerint a jegybanki alapkamat kétszerezésének megfelelő mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni.
- [3] Az alperes az ellenkérelmében 2.359.000 forintot meghaladóan a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság az ítéletével kötelezte az alperest 7.905.000 forint és 2009. szeptember 16-tól a mindenkori jegybanki alapkamat kétszerezésével megegyező mértékű késedelmi kamat megfizetésére. Az indokolásában L. I-né, R. T. tanúk vallomása, az alperes perbeli ellentmondó előadásai, a feljelentésében írtak, illetve az előzményi per adatai értékelésével és mérlegelésével megállapította, hogy az alperes a szerződéses okirattal szemben annak általa állított tartalmát nem bizonyította.
- [5] A másodfokú bíróság az alperes fellebbezése folytán hozott ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Indokolása szerint az elsőfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 196. § (1) bekezdés e) pontjára figyelemmel a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a bizonyítási terhet helyesen osztotta ki, a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a tényállást helyesen állapította meg, a bizonyítékok okszerű mérlegelése útján helyes érdemi döntést hozott. Az alperes az általa előadottakat nem bizonyította, a kereseti tényállítást nem döntötte meg. A PK 187. állásfoglalás felhívásával alaptalannak találta az alperes részletfizetés iránti kérelmét is. Nyomatékosan értékelte a felperesnek a teljesítéshez fűződő érdekét és azt, hogy a kamatteher miatt a teljesítés elhúzódása az alperes érdekét sem szolgálja.

A felülvizsgálati kérelem

- [6] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, elsődlegesen az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezését, másodlagosan a kereset elutasítását kérte. Megsértett jogszabályként a Pp. 206. § (1) és a 221. § (1) bekezdését jelölte meg. A Pp. kommentárja és eseti határozatokra is hivatkozással azt sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok indokolás nélkül hagyták, nem vették figyelembe a következőket: a kölcsönszerződés aranyékszereket takart; a szerződést azért írta alá, mert a felperes félelemben tartotta; ennek kapcsán az önbíráskodásért a büntető bíróság a felelősségét megállapította. Ténylegesen 2.359.000 forinttal tartozik, azt 15.000 forint havi részletekben törleszteni.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [7] A felülvizsgálati kérelem nem alapos, a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.
- [8] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében - a Pp. 206. § (1) és a 221. § (1) bekezdésében foglaltak megsértésére való hivatkozással - a jogerős ítéletben megállapított tényállást vitatta. A felülvizsgálati eljárás során felülmérlegelésre, a bizonyítékok ismételt egybevetésére és értékelésére csak a tényállás feltáratlan volta vagy a rendelkezésre álló és a mérlegelés körébe vont bizonyítékok okszerűtlen, iratellenes vagy logikai ellentmondásokat tartalmazó értékelése adhat alapot. A jogerős ítélet azonban az ügy elbírálásához szükséges mértékben feltárt és helyesen megállapított tényállásból az ügy érdemét tekintve helytálló jogi következtetéseket vont le.
- [9] A teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt kölcsönszerződéssel szemben az alperesnek kellett bizonyítani, hogy a tartozása nem a követelt összegben áll fenn, illetve azt is, hogy a szerződést jogellenes fenyegetés hatására írta alá. A Bíróság - a Törvényszék 14.Bf.609/2011/6. számú határozatával helybenhagyott - 14.B.365/2010/13. számú ítéletének indokolása szerint a vádlott felperes elítélésének alapjául a szerződés aláírását követően, a 2009. augusztus 7-én történtek szolgáltak. Az alperes által a felperes ellen a R. Városi Bíróságon 11.P.21.663/2009. számon indított perben végleges, más perben már nem vitatható bírói döntés született arról, hogy az alperes a kölcsönszerződést nem a felperes fenyegetése hatására írta alá, a kölcsön összege az írásba foglalt szerződés szerinti. E két kérdés a Pp. 229. § (1) bekezdésben a jogerős ítélethez fűzött anyagi jogerőhatás folytán ítélt dolog, amely nemcsak hivatalból vizsgálandó pergátló akadály [Pp. 130. § (1) bekezdés d) pont, a 157. § d) pont és 158. § (1) bekezdés], hanem azt is kizárja, hogy az alperes az elbírált jogot a

keresettel szembeni védekezésésként tegye újból vitássá. A lezárt jogviszonyokba való beavatkozás tilalmát jelenti az is, hogy a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 2. § (1) bekezdése és 7. §-a, illetve a 2012. január 1-től hatályos 2011. évi CLXI. törvény 2. § (1) bekezdése és 6. §-a értelmében a bíróságok a vitássá tett vagy megsértett jogról - törvényben szabályozott eljárás során - véglegesen döntenek, a bíróság határozata mindenkire kötelező, így a bíróságokra is irányadó.

- [10] A kölcsönszerződés írásbeliséghez nem kötött jogügylet. A perben feltárt adatok alapján a írásba foglaláskor a felperes követelése már fennállt, az okirat aláírásával és részbeni teljesítésével az alperes a szóban kötött szerződést megerősítette. Annak sem lett volna akadálya, hogy a Ptk. 240. § (1) bekezdés alapján megváltoztassák a kötelezettség-vállalásuk jogcímét.

- [11] Helyesen ítélte meg a másodfokú bíróság a Pp. 217. § (3) bekezdés első fordulata alapján a kötelezettség részletekben való teljesítése kivételes elrendelhetőségét, és a perbeli, közel tíz éve lejárt követelés esetében az alkalmazhatóságának a kizárt voltát. A Kúria utal arra is, hogy az alperes az általa elismert követelés - akár részletekben történő - teljesítésére sem mutatott készséget.

- [12] A Kúria a kifejtettekre tekintettel a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [13] Az illetékfeljegyzési jog kedvezményében részesített alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles a felülvizsgálati eljárási illetéket megfizetni. A felperesnek a Kúria előtti eljárásban költsége nem merült fel.

- [14] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

- [15] E határozat ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2017. december 5.

Dr. Kollár Márta s.k. a tanács elnöke, dr. Kocsis Ottilia s.k.
előadó bíró, dr. Varga Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

Sz.Sz.

bíróági ügyintéző